

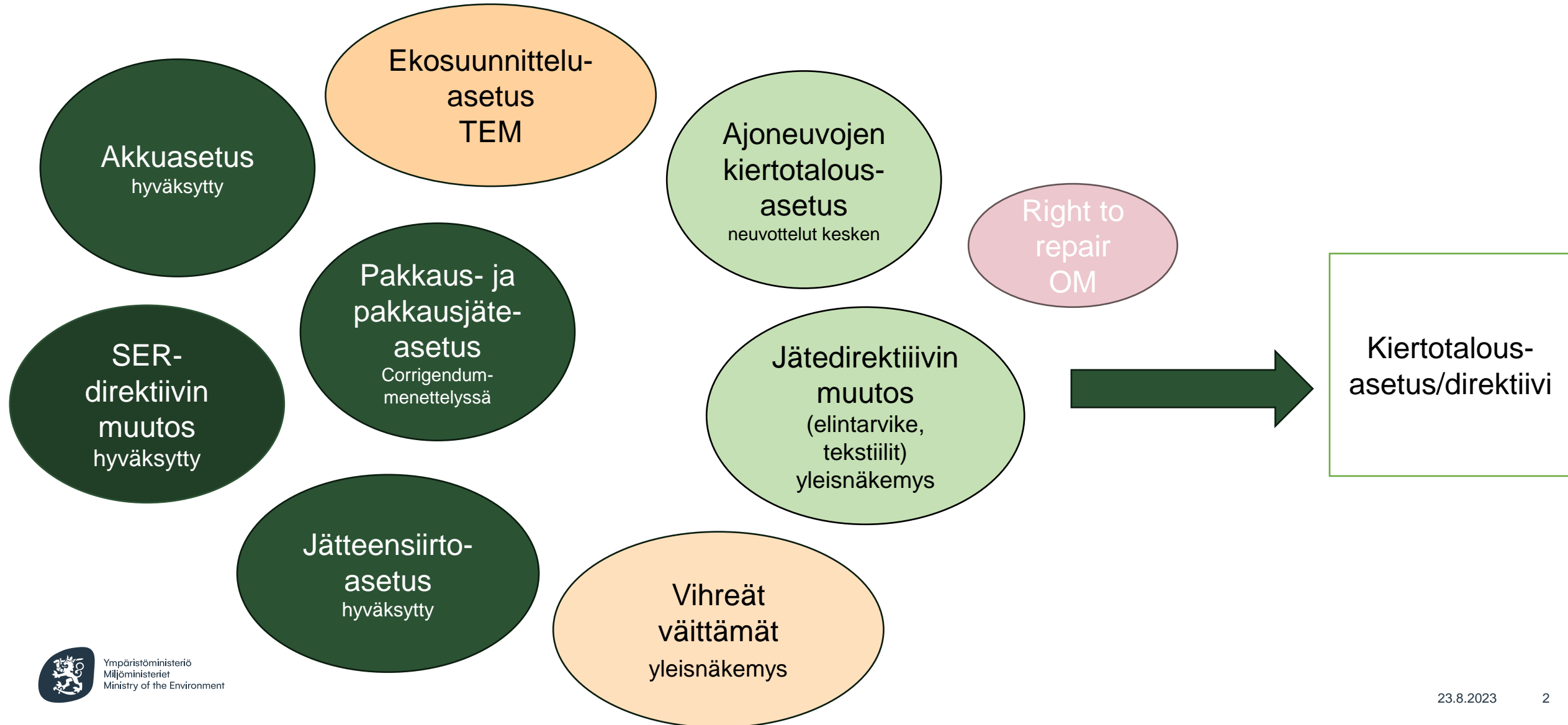
Lisää uudelleenkäyttöä

- lainsäädäntö EU:ssa ja Suomessa

Uudelleenkäytön ammattilaispäivät 3.10.

EU lainsäädäntö – neuvottelutilanne

Kansallinen lainsäädäntö muutoksia

Ekosuunnittelu-
asetus ?
TEM

Jätedirektiivin
muutos
(elintarvike, tekstiilit)
yleisnäkemys

Tavoitteita mm.:

- Jätehuollon etusijajärjestyksen vahvistaminen
- Uudelleenkäytön vahvistaminen
- Jätteenpolton hillitseminen

Jätelaki 1
-eduskunnassa

Jätelaki 2
Kilpailun
lisääminen,
markkinan
avaaminen

Kiertotalouslaki

Jätedirektiivin muutosehdotus – tekstiili- ja jalkine tuotteiden tuottajavastuu

Yleistä

- Direktiivimuutosehdotus annettiin 5.7.2023.
- Neuvoston työryhmällä ollut 8 kokousta, jäsenmaiden yhteisymmärrys saavutettiin 17.6.
- Parlamentti äänesti kannastaan 13.3.2024.
- Trilogit (parlamentti, komissio ja neuvosto) alkavat, kun parlamentti on järjestäytynyt

- Unkarilla tavoite saada kaudellaan hyväksytyä.
- Hyväksymisen jälkeen **24** kk aikaa saattaa direktiivi jäsenmaan omaan lainsäädäntöön.
  - Kansallinen lainsäädäntö aikaisintaan 2026 alussa, luultavammin vasta vuonna 2027

- Kunta vastaa tekstiilijätteen keräyksestä, kunnes kansallinen lainsäädäntö hyväksytyt.

Tekstiili- ja jalkinetuotteiden tuottajavastuu

- Laajennettu tuottajavastuujärjestelmä tulisi olla perustettu 30 kuukauden kuluessa direktiivimuutoksen hyväksymisestä.
- Tuottajan määritelmä: Tekstiili - ja jalkinetuotteiden tuottajalla tarkoitettaisiin tuotteen valmistajaa, maahantuojaa ja jakelijaa, etäkauppa mukaan lukien.
  - Tuottajalla ei kuitenkaan tarkoitettaisi niitä, jotka toimittavat markkinoille käytettyjä tekstiili- ja jalkinetuotteita sekä käytetyistä tuotteista, niiden osista tai jätteistä valmistettujen uusia tuotteita. (Jäsenmaa voi poikkeustapauksissa määrittää maksut myös näille.) Tuottajina ei myöskään pidettäisi mittatilaustuotteita valmistavia itsensä työllistäviä räätäleitä.
- Koskisi tekstiili- ja jalkinetuotteita, (sekä kotitalous että **yritystekstiilit**), jotka on lueteltu tulliluokittain ehdotuksen liitteessä IV (asusteet myös mukana, mutta mm. nahkatuotteet ei).
- Jäsenvaltioiden olisi perustettava tekstiili- ja jalkinetuotteiden tuottajarekisteri.
- Erilliskerätyjä käytettyjä tekstiilejä ja jalkineita pidetään keräyksen yhteydessä jätteinä.
  - Paitsi, jos ne otetaan vastaan ammattimaisen henkilökunnan välityksellä suoraan myyntiin.

Tuottajan kustannusvastuu

Tuottajien olisi vastattava seuraavista kustannuksista:

- käytettyjen sekä jätteenä kerättyjen tekstiili - ja jalkine tuotteiden keräys ja sen jälkeinen jätehuolto:
  - käytettyjen tuotteiden kerääminen ja kuljetus uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun sekä kierrätykseen
  - jätteiden lajittelu, uudelleenkäytön valmistelu sekä kierrätys, muut hyödyntämistoimet ja loppukäsittely
  - yhteiseen keräysjärjestelmään kuuluvien sosiaalisten toimijoiden ja muiden toimijoiden tuottaman tekstiilijätteen keräys, kuljetus ja käsittely.
- Sekajätteen koostumustutkimukset viiden vuoden välein,
- Tiedottaminen kestävästä kulutuksesta, jätteen vähentämisestä, uudelleenkäytöstä, uudelleenkäytön valmistelusta, kierrätyksestä ja raportointi.
- TKI-toiminnan tukeminen liittyen lajitteluun, kuitukierrätykseen ja kestäviin, uudelleenkäytettäviin ja kierrätettäviin tekstiilien, jotka eivät sisällä haitallisia aineita.
- Tuottajien olisi rahoitettava kustannukset niiden tuotteiden osalta, jotka on asetettu saataville markkinoille jäsenvaltioiden alueella direktiivin muutoksen voimaantulon jälkeen.

Sosiaalisten toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet

- Tekstiilikeräyspisteitä saa sijoittaa etusijaisesti muihin toimijoihin nähden.
- Tuottajayhteisö ei saa vaatia tekstiilien luovuttamista omaan keräykseensä.
- Sosiaalisten toimijat voivat olla joko osa tuottajayhteisön verkostoa tai sen ulkopuolella.
- Tuottajan järjestelmään kuuluvien sosiaalisten toimijoiden jäte on otettava maksutta vastaan.
- Tuottajalla kustannusvastuu järjestelmään kuuluvan sosiaalisten toimijan keräyksestä kuljetuksesta ja käsittelystä.
- **Raportointivelvollisuus**

Ideoita kansalliseen täytäntöönpanoon ?

- Tuottajilla vastuu vasta direktiivin hyväksymisvuodesta. Siirtymän toteutus kunnallisesta keräyksestä tuottajavastuuseen?
- Sosiaalisten toimijoiden rooli tekstiilijätteen keräyksessä?

Kiitos!

Lisätietoja:

Sirje Stén

sirje.sten@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

